

SISÄASIAINMINISTERIÖN JA PELASTUSOPISTON VÄLINEN TULOSSOPIMUS VUODELLE 2003

I YLEISTÄ

Sisäasiainministeriö vastaa pelastustoimen ammatillisen perus- ja täydennyskoulutuksen järjestämisestä sekä ohjaa vapaaehtoisen koulutuksen kehittämistä. Ministeriön alaisena oppilaitoksena toimii Pelastusopisto. Pelastusalan päällystön ammattikorkeakouluopetuksesta huolehtii Pelastusopisto yhteistyössä Pohjois-Savon ammattikorkeakoulun kanssa.

Pelastusopiston toiminta-ajatuksen mukaisesti Pelastusopisto on alansa johtava asiakaslähtöisesti toimiva, jatkuvasti toimintaansa kehittävä tieto-aidon keskus, jonka tehtävänä on parantaa ihmisten ja yhteiskunnan turvallisuutta kouluttamalla pelastusalan ammattilaisia ja muita pelastusosaamista tarvitsevia, kouluttamalla viranomaisia ja muita asiantuntijoita poikkeusolojen tilanteisiin sekä tarjoamalla muita alansa koulutus- ja asiantuntijapalveluita sekä kotimaisille että ulkomaisille asiakkaille.

II TULOSTAVOITTEET VUODELLE 2003

Sisäasiainministeriön on asettanut vuoden 2003 talousarvioesityksessä alustavat tulostavoitteet Pelastusopistolle. Pelastusopiston tulostavoitteet vuodelle 2003 vahvistetaan seuraavasti:

Laadulliset tulostavoitteet

Pelastustoimen ammattikoulutusta järjestetään siten, että alalle saadaan hyvän peruskoulutuksen omaavia henkilöitä ja heille voidaan antaa ammattitaidon ylläpitämiseksi tarvittava täydennyskoulutus. Koulutuksen laatuun ja laadun kehittämiseen kiinnitetään erityistä huomiota. Opettajien pedagogista osaamista tuetaan ja tavoitteena on, että vähintään puolella virassa olevista opettajista on suoritettu pedagoginen pätevöittämisskoulutus. Lukuvuoden aikana syvennetään opettajakunnan pedagogista osaamista eri tavoin järjestettävällä koulutuksella.

Pelastusopiston järjestämää varautumiskoulutusta suunnataan yhä laajemmin yhteiskunnan eri sektoreille. Opiston tavoitteena on parantaa varautumiskoulutuksen vaikuttavuutta pyrkimällä lisäämään koulutuksellista yhteistyötä maamme muiden turvallisuusalojen oppilaitosten kanssa.

Määrälliset tulostavoitteet

Taulukko 1. Tutkintojen ja koulutettavapäivien määrät

	2001	2002	2003
	(toteuma)	(tulossopimus)	
Tutkinnot	168	159	157
Koulutettavapäivät yhteensä	70 793	73 550	74 390
Ammatillinen peruskoulutus	49 604	56 050	*) 56 430
Ammatillinen lisäkoulutus	21 189	17 500	17 960
- varautumiskoulutus (1 §)	10 809	10 500	9 600
josta pakollista väestön- suojelukoulutusta	4 921	6 500	5 600
- täydennyskoulutus (2 §)	1 210	1 700	1 360
- muu koulutus (3 §)	9 170	5 300	***) 7 000

*) Luku sisältää Pelastusopiston ammattikursseja 35 435 päivää ja palopäällystön ammattikorkeakouluopetusta 20 995 päivää.

***) Hintatuettua täydennyskoulutusta 5 300 koulutettavapäivää
Markkinahintaista täydennyskoulutusta 1 700 koulutettavapäivää

Taulukko 2. Ammatillisen peruskoulutuksen aloituspaikkojen määrät

Aloituspaikat	2001 (toteuma)	2002 (tulossopimus)		2003	
		kevät	syys	kevät	syys
Pelastajakurssi	120	45	60	30	60
Hätäkeskuspäivystäjäkurssi	24	-	20	-	20
Alipäällystökurssi	15	15	-	15	-
Palopäällystön koulutusohjelma	26	*) 20	30	*) 20	30
YHTEENSÄ	185	80	110	65	110

*) Aikuisopiskelijat

Taulukko 3. Ammatillisen lisäkoulutuksen kurssien ja osanottajien lukumäärät

	2001	2002	2003
	(toteuma)	(tulossopimus)	
Kurssit, lkm	303	138	160
- varautumiskoulutus (1 §)	125	92	123
josta pakollista väestön- suojelukoulutusta	21	25	25

- täydennyskoulutus (2 §)	5	4	4
- muu koulutus (3 §)	173	42	33
Koulutettavat, henk.	8 294	4 137	6 337
- varautumiskoulutus (1 §)	5 729	3 294	5 709
josta pakollista väestön- suojelukoulutusta	2 007	1 374	1 874
- täydennyskoulutus (2 §)	77	72	72
- muu koulutus (3 §)	2 488	771	556

Edellä esitettyjen Pelastusopiston vuoden 2003 koulutusohjelmassa vahvistettujen kurssien lisäksi Pelastusopisto järjestää täydennyskoulutusta ajankohtaisista aiheista.

Taloudellisuustavoitteet

Taulukko 4. Koulutettavapäivien hinnat

	2001 (€) (toteuma)	2002 (€) (tulossopimus)	2003 €
Koulutettavapäivän keskimääräinen bruttohinta	125	126	125
Opiskelijakohtainen käyttömeno ammatillisessa peruskoulutuksessa *)	23 026	22 705	23 200
Opiskelijakohtainen käyttömeno päällystön amk-koulutuksessa, SM:n osuus	10 116	9 250	9 250
Kurssimaksu	88	59	59
Ammatillisen lisäkoulutuksen kurssipäivän hinta	129	143	144
Pakollisen väestönsuojelukoulutuksen kurssipäivähinta	142	158	148

*) Ilman amk-koulutusta.

Koulutettavapäivän keskimääräinen bruttohinta ei sisällä määrärahaa toimintoihin, jotka eivät kuulu Pelastusopiston varsinaiseen koulutustehtävään (307 111 euroa).

Tuottavuustavoitteet

Taulukko 5. Suoritteet/henkilöresurssit

	2001 (toteuma)	2002 (tulossopimus)	2003
Koulutettavapäivät/hlötyövuodet	833	850	845
Koulutettavapäivät/ Opettaja	1 214	1 252	1 250
Opiskelijat/ Opettaja	6,4	6,6	6,6
Opetustunnit: Vakinaisten opettajien osuus-%	84	85	82

Vuosi 2003: Henkilötyövuodet 88,0 htv, josta opettajien osuus 59,50 htv.
Koulutettavapäivät yhteensä 74 390.

Vaikuttavuustavoitteet

Sisäisenä vaikuttavuustavoitteena on, että koulutuksen laatu nousee vuoden 1997 tasosta seuraavasti: Vähintään yksi seuraavista mittareista on yhden kymmenyksen parempi kuin vuoden 1997 arvioinneissa muiden pysyessä vähintään samalla tasolla. (Arvoasteikkona käytetään viisiportaista asteikkoa: 1-5).

Taulukko 6. Koulutuksen laadun mittarit

Koulutuksen laadun mittari	1997	2000	2001
Opettajien ammattitaito	4,30	4,30	4,42
Oppimateriaali	3,80	3,75	4,01
Kurssien kurssihallinto (ammattillinen lisäkoulutus)	4,20	4,10	4,10
Kurssien asiasisältö (ammattillinen lisäkoulutus)	4,20	4,30	4,30
Kurssien kokonaisarvosana	3,82	3,78	4,03

Koulutuksen strategista vaikuttavuutta arvioidaan myös seuraavilla mittareilla: Tutkintoon johtavaan koulutukseen hakeneiden määrä suhteessa avoimena oleviin aloituspaikkoihin / vuosi, meneillään olevien kurssien täyttöaste (%), opiskelunsa lopettaneet tai keskeyttäneet / vuosi ja koulutuksesta valmistuneiden määrä l. tutkinnon suorittaneiden määrä laskennallisena valmistumisajankohtana.

Koulutuksen vetovoimaisuutta kuvaa sisäänottoa selvästi suurempi hakijoiden määrä; tavoite 2003 on vähintään kolme hakijaa yhtä miehistötutkinnon tai alipääällystön aloituspaikkaa kohti ja puolitoista hakijaa yhtä palopääällystön koulutusohjelman aloituspaikkaa kohden. Tutkintoon johtavan ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijapaikkojen täyttöasteen tavoitteena on yli 95%. Opiskelunsa lopettaneiden tai keskeyttäneiden määrä on alle 3% ja vuoden 2003 aikana tutkinnon suorittaa tavoiteaikana yli 95% miehistö ja alipääällystökoulutuksessa ja yli 90% ammattikorkeakoulutuksessa olevista palopääällystöpöiskelijoista. Kansainvälistä koulutusta toteutetaan vuonna 2003 vähintään viiden kurssin verran.

Taulukko 7. Koulutuksen vaikuttavuuden strategiset mittarit

Koulutuksen strateginen vaikuttavuus	2003
Hakeneiden lukumäärä / aloituspaikat (miehistö+AP)	3
Hakeneiden lukumäärä / aloituspaikat (AMK)	1,5
Tutkintoon johtavien ammattikurssien täyttöaste	>95%
Opiskelunsa lopettaneet / keskeyttäneet	<3%
Tutkinnon laskennallisena aikana suorittaneet (miehistö+AP)	>95%
Tutkinnon laskennallisena aikana suorittaneet (AMK)	>90%
Kansainvälinen koulutustarjonta	5

Muut tavoitteet vuodelle 2003

Opetussuunnitelmien uudistamistyön jatkaminen ja tehostaminen

Pelastajien työ on edelleen monipuolistunut sekä muuntumassa pelastustoimen alueellista toimintaa ajatellen ja lisäksi esim. ensihoidon ja pelastustekniikan toiminnoissa ja välineistöissä on tapahtunut nopeaa kehitystä, mihin nykyinen opetussuunnitelma ei pysty vastaamaan. Alipäällystön koulutus vaatii nopeita korjaustoimenpiteitä, joissa huomioidaan aikuisopiskelun periaatteita ja tulevan pelastustoimen tarpeita. Palopäällystön koulutusohjelmassa jatketaan määrätietoista opetussuunnitelman kehittämistyötä tavoitteena laadullinen kehittyminen ja muuttuviin osaamistarpeisiin vastaaminen. Hätäkeskuspäivystäjien opetussuunnitelma on vakiintumassa, mutta vaatii edelleen jatkuvaa päivittämistä uusien hätäkeskusten ja niiden ohjelmistojen käyttöön ottamisen myötä.

Tutkimus- ja kehittämistoiminnan (T&K) tehostaminen

T&K toiminta on saatu käynnistettyä vireästi kuluvan vuoden aikana. Sen kehittäminen Pelastusopiston koko toimintaa hyödyntäväksi ja kehittäväksi vaatii vahvaa koordinaointia ja oman päätoimisen vastuuhenkilön (tutkimuspäällikkö). Toiminnan pääpainopistealueeksi on sovittu vuodelle 2003 ammattikorkeakoulun opinnäytetöiden sitominen T&K toiminnan luontevaksi osaksi. Myös alipäällystökoulutuksen yhä kehittyvät ja käytännön läheiset lopputyöt sekä muu soveltava kehittämistyö tehtävien pelastustoimen erilaisten tilaustutkimusten lisäksi edellyttää kasvavaa resurssointia.

Johtamissimulaatiojärjestelmän uudistaminen

Nykyinen johtamissimulaatiojärjestelmä vaatii yhä kasvavia huoltokustannuksia eikä jatkuvien päivittämisten jälkeenkään vastaa enää nykyaikaisia vaateita. Kokonaan uuden järjestelmän hankkiminen lähestyy väijäämättä ja sitä varten on tehtävä huolellista kartoittamistyötä, jossa tarkastellaan koko simulaatio-opetuksen merkitystä ja tavoitteita opiston johtamisopetuksen kentässä.

Tietokoneavusteisen opetuksen kehittäminen

Ammattikorkeakouluopetuksen ja opetussuunnitelmien uudistamisen myötä pyritään kasvattamaan tietokoneavusteisen oppimisen osuutta niin tutkinto- kuin täydennyskoulutuksessakin. Kehitystyö vaatii uusien laitteiden hankkimista, opettajien täydennyskoulutusta ja aikaa ohjelmien suunnitteluun ja kehittämiseen. Opistolla on jo vahva perinne erilaisten tietokoneohjattujen opetusvälineiden käytöstä ja nyt mahdollisuuk-

sien lisääntyessä pyritään edelleen parantamaan tämän alueen valmiuksia koko pelastusalan koulutuksen edistämiseksi seuraamalla sekä kansallista että kansainvälistä kehitystä.

Harjoitusalueen lisärakentaminen

Valtion vuoden 2002 talousarviossa on osoitettu 143.000 euroa Pelastusopiston harjoitusalueen lisärakennuksen rakentamisesta aiheutuvien vuokramenojen korotukseen. Uudisrakennukseen on suunniteltu lämpimän varastotilan lisäksi myös ns. sprinklersimulaattori ja luokkatiloja. Senaatti-kiinteistöt ei pystynyt toteuttamaan rakennushanketta suunnitellun aikataulun mukaisesti. Rakennuksen suunnittelua on toteutettu vuonna 2002 siten, että rakentamaan päästään heti vuoden 2003 alussa.

Pelastusopiston lisärakentamisen hankesuunnittelu

Pelastusopiston ammattikurssien opiskelijamäärän kasvu aiheuttaa uusien opetus- ja majoitustilojen tarpeen. Myös työhuone- ja sosiaalitiloja tarvitaan lisää. Pelastusalan kirjaston sekä tutkimustoiminnan kehittäminen vaativat myös uusia toimitiloja. Opistossa on laadittu lisätilojen tarvekartoitus sekä alustava tilaohjelma. Arkkitehtitoimisto Heikkinen & Komonen Oy:ltä on tilattu Pelastusopiston lisätilojen hankesuunnittelu, joka toteutuu vuoden 2003 alussa. Lisätilojen rakentamishanke on otettu huomioon opiston vuoden 2004 määrärahakehysesityksessä.

Palkkausjärjestelmän uudistaminen

Sisäasiainministeriön pelastusosasto on kehottanut Pelastusopistoa selvittämään yhteistyössä järjestöjen kanssa uutta palkkausjärjestelmää eli tehtävien vaativuuteen ja henkilökohtaiseen suoritukseen perustuvaa kannustavaa palkkausta koskevaa mallia. Pelastusopiston rehtori on asettanut palkkausjärjestelmän uudistamista valmistelevalle työryhmän 15.5.2002. Vuonna 2003 uutta palkkausjärjestelmää valmistellaan konsulttivetoisesti. Tavoitteeksi on asetettu, että uusi palkkausjärjestelmä otetaan käyttöön vuoden 2004 alusta.

Työyhteisön kehittämishanke (Kaiku)

Opistossa käynnistetään vuoden 2003 aikana työyhteisön kehittämiseen tähtäävä Kaiku-hanke, mihin on haettu myös Valtiokonttorin rahoitusta. Opisto varaa hankkeeseen myös omaa rahoitusta ns. kehittämisrahasta. Kaiku-hankkeen tavoitteena korostetaan työhyvinvointia edistäviä johtamis- ja esimiestaitoja, ikääntyvien työntekijöiden työpanoksen ja työkokemuksen hyödyntämistä sekä koko työyhteisön kehittämistä.

Oppilashallintojärjestelmän uudistaminen

Opiston tietohallinnon kehittämissuunnitelman vuoden 2003 tärkeimpiä tavoitteita on suunnitella oppilaitoksen käyttöön sopiva, integroitu opiskelijahallintojärjestelmäkonaisuus, joka sisältää lukujärjestyssovelluksen, opiskelijahallinnon sekä tila- ja laitevarausominaisuudet.

Valtion vuoden 2003 talousarviossa Pelastusopistolle osoitetaan nettomäärärahaa 7 124 200 euroa. Määrärahasta saa käyttää maksullisen toiminnan liiketaloudellisten suoritteiden hintojen alentamiseen enintään 403 200 euroa. Määrärahaa saa käyttää myös hankkeisiin, joihin saadaan EU-rahoitusta.

Pelastustoimen toimintamenomomentti (26.80.21) jaetaan Pelastusopiston alamomentteihin seuraavasti:

26.80.21.1 Koulutuksen varsinaiset toimintamenot

- ammatillinen peruskoulutus
- varautumiskoulutus (SM:n maksuperustepäätös, 1 §)
- ammatillinen täydennyskoulutus (SM:n maksuperustepäätös, 2 §)

26.80.21.2 Maksullisen toiminnan hintatuki

- hintatuettu ammatillinen täydennyskoulutus (SM:n maksuperustepäätös, 3 §)
- muu ammatillinen täydennyskoulutus (SM:n maksuperustepäätös, 3 §)
- muu maksullinen toiminta (SM:n maksuperustepäätös, 3 §)

Taulukko 8. Suoriteperusteiset määrärahat

	Opiston pe- rustoiminta (26.80.21.1)	Maksullinen toiminta (26.80.21.2)	Yhteensä (26.80.21)
Bruttomenot (€)	8 304 042	1 008 000	9 312 042
Bruttotulot (€)	1 605 242	604 800	2 210 042
Nettomenot (€)	6 699 000	403 200	7 102 000
Hintatuki (€)		403 200	403 200

Taulukossa 7 esitettyjen toimintamenomäärärahojen lisäksi sisäasiainministeriö osoittaa Pelastusopiston käyttöön määrärahan toimintoihin, jotka eivät kuulu Pelastusopiston varsinaiseen koulutustehtävään. Määräraha käytetään tulossopimuksen liitteenä olevan suunnitelman mukaisesti.

Muut pelastustoimen toimintamenot (26.80.21.4) 307 111 €

Määrärahat opistolle yhteensä: 7 409 111 €

Pelastustoimen päällystön ammattikorkeakoulutusta varten Pelastusopisto saa rahoitusta opetusministeriöltä Pohjois-Savon ammattikorkeakoulun kautta siten kuin Pelastusopistosta annetussa laissa on säädetty ja oppilaitosten kesken tarkemmin sovittu. Tämä rahoitus on laskettu 13 835 euron suuruisella yksikköhinnalla ja se sisältyy yllä olevan taulukon tuloihin momentille 26.80.21.1. Osa rahoituksesta (4 %) jää Pohjois-Savon ammattikorkeakoulun yhteisiin käyttökustannuksiin.

Pelastusopiston henkilötyövuodet ovat 88, josta opettajien osuus on 58,75 henkilötyövuotta.

IV HANKINNAT

Sisäasiainministeriön vahvistamissa, keskitettyjen hankintamenettelyjen piiriin kuuluvissa hankinnoissa noudatetaan niitä koskevia puitesopimuksia ja tuotteiden sekä palveluiden yhteensopivuuteen tähtääviä ohjeita. Seuraavan vuoden hankinnat aloitetaan vasta sen jälkeen, kun sisäasiainministeriö on vahvistanut keskitetyt hankintamenettelyt.

Määrärahaa saa käyttää sisäasiainministeriön keskitettyjen hankintamenettelyjen piiriin kuuluvissa hankinnoissa tuotteiden ja palveluiden ostoon vain valituilta sopimus-toimittajilta.

V TYÖHYVINVOINTITOIMINTA

Pelastusopiston johtamisessa, henkilöstöpolitiikassa ja työyhteisön kehittämisessä otetaan huomioon hyvä työilmapiiri sekä johdon ja henkilöstön fyysinen ja psyykinen jaksaminen ja hyvinvointi. Työhyvinvointitoiminnan painopisteinä korostetaan:

1.) työhyvinvointia edistäviä johtamis- ja esimiestaitoja, 2) ikääntyvien työntekijöiden työpanoksen ja työkokemuksen hyödyntämistä sekä 3) koko työyhteisön kehittämistä. Opistossa käynnistetään vuoden 2003 aikana työyhteisön kehittämiseen tähtäävä Kai-ku-hanke, mihin haetaan myös Valtiokonttorin rahoitusta. Opisto varaa hankkeeseen myös omaa rahoitusta kehittämisrahasta.

VI RAPORTOINTI JA SEURANTA

Sisäasiainministeriön pelastusosasto tekee yhden koulutustarkastuksen Pelastusopistossa vuoden 2003 aikana. Pelastusopisto raportoi alkuvuoden 1.1.-30.6.2003 tavoitteiden toteutumisesta 31.8.2002 mennessä. Raportissa Pelastusopiston on analysoitava tulostavoitteiden saavuttamisen astetta ja raportoitava siitä, mihin toimenpiteisiin ryhdytään tavoitteiden toteutumisen varmistamiseksi. Lisäksi tulee raportoida määräraha-tilanteesta sekä laatia tulojen ja menojen osalta vertailu budjettiin ja ennuste loppuvuodelle. Toimintakertomus vuodelta 2003 laaditaan helmikuun 2004 loppuun mennessä. Pelastusopiston rehtori esittelee toimintakertomuksen pelastusosaston johtoryhmälle huhtikuussa 2004. Tavoitteiden toteutumista analysoidaan kevään tulosneuvotteluissa.

Pelastusopisto lähettää ammatillisen peruskoulutusohjelman 2004-2005 ja muiden kurssien koulutusohjelman 2004 sisäasiainministeriöön vahvistettavaksi 16.9.2003 mennessä.

VII ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä, 2.12.2002

Pentti Partanen
Pelastusylijohtaja
Sisäasiainministeriö

Simo Saikko
Rehtori
Pelastusopisto

Hannu Olamo
Tekninen johtaja
Sisäasiainministeriö

Ilpo Kääriäinen
Hallintopäällikkö
Pelastusopisto